

ERDEI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul (Nagypiactér) 4 Telefon: 380

Ára 1 lej

IV. évfolyam 220 sz.

1935 augusztus 10.

Szombat

Terjed a francia forradalom

Lezárták a bresti kikötőt. — Általános forradalom kitörésétől tartanak Párisban, ahol szuronyrohammal verte szét a katonaság a tüntetőket

A moszkvai kommunista központ nemrégiben leiratot intézett az országok kommunista pártjaihoz, amelyben felszólította azokat, hogy ne várjanak részletes megbízatásokat, hanem sztrájkok rendezése által szítsanak forradalmakat.

Ugy látszik, a franciaországi kommunisták híven teljesítik ezt az általános utasítást, mert most már nyilvánvalóvá vált, hogy a bresti és a touloni munkászavargásoknak a hátterében nem a munkásság gazdasági követelései állnak, hanem egy jól megszervezett kommunista propaganda, amely felhasználja az alkalmat, amikor a munkásság a kiadott szükségrendeletek miatt amúgy is elégedetlen.

Barrikádharok máglyafény mellett a munkásság és karhatalom között

Páris, augusztus 8.

Mint Brestből jelentik, Franciaországban ebben a legerősebb hadikikötőjében, amely egyúttal a leghatalmasabb katonai arzenál is, a munkásság mozgalmára már már forradalmi jelleget öltött. A munkásság a kikötőből tegnap a népház elé vonult, hol rögtönzött ülést tartotak, amelyen elhatározták, hogy csütörtök délután, a keddi összejövetek áldozatainak temetésén valamilyen nyien résztvesznek. Erről természetesen tudomást szereztek a hatóságok is, most már katonailag is megerősítették a város egyes pontjait.

A hadikikötőt teljesen lezárták, a meggyőzők minden gyűlést és csoportosulást betiltott.

Szerdán este olyan volt a város, mintha kihalt volna. A nyilvános helyeket felsőbb parancsra este 10 órakor már bezárták.

Éjfél tájban azonban előre megbeszélt jelre a forrongás új erőre kapott. Mivel a katonaság a belvárost tartotta megszállva, azért a tüntetők a külvárosban kezdék el a zavargásokra és

előre megállapított terv szerint az előzetes rendőrséggel a munkások összejöttek és közáporral fogadták a rendőröket.

Valóságos közelharc keletkezett, amelynek során a munkások utcai barrikádokat emeltek és máglyatűz mellett harcoltak tovább a rendőrséggel.

A helyzet most már egészen megváltozott. Ezelőtt huszonnégy órával még csak a munkások sztrájk-harca volt ez a rendőrökkel, most már a lakosság egyéb rétegei is csatlakoztak az arzenál munkásaihoz. Így a harc hevesebb is volt és hír szerint

a bresti katonai kórházba nem egy súlyos sebesültet szállítottak be.

Éjfél után 2 órakor a harc alábbhagyott, azonban a munkásság tovább is megszállva tartotta a barrikádokat.

A bresti zavargás jel az újabb franciaforradalom kitörésére.

A francia sajtó, amely első pillanattól kezdve élénk figyelemmel tekintett a bresti események felé, agodalmas hangon adta hírt az újabb zavargásokról. A ma reggeli lapok

Pánikszerűen menekül a francia lakosság

A bresti és a touloni zavargások nyomán elizgatott kedélyek még mindig nem ültek el teljesen Franciaországban.

A két város valóságos ostromállapot képét mutatja. Az utcákon a nemzetőrök, rendőrök, és csendőrök őriparatái cirkálnak és oszlatnak fel minden utcai gyűlést vagy csoportosulást. A karhatalom teljesen ura a helyzetnek, de ennek ellenére a munkásság zömét mégsem lehetett a munka felvételére kényszeríteni.

A legtöbb gyárban reggel nem jelentkezett a munkásság és csak a száraz dokkokban vették fel a munkát a sztrájkolók egy része. A munkába állott munkások közé kommunista agitátorok lopóztak be, akik röpcéduláknak az osztogatása útján további sztrájkra, kitartásra és a fegyveres erővel való szembeszállásra buzdították a munkásságot.

A hatóságok a zavargások elültével összeállították a veszteség listát is, amely szerint a munkásságnak a karhatalommal történt összetűzése során 50 sebesülés történt, amelyből egy halálos volt. A sebesültek legnagyobb része a csendőrség soraiból került ki. A zavargók által összetört kávéházi berendezések, ablakok és kirakatok értéke mintegy 15 ezer frankra becsülhető.

oldalas cikkekben számolnak be a bresti eseményekről. A Matin a sztrájkolók és a zendülők példás megbüntetését kéri. Megállapítja, hogy a

bresti zavargások hátterében nem a munkások jogos igényei, vannak, hanem a tüntetés kommunista agitáció eredménye.

A Le Jour még élesebb hangon ír. Elsősorban azt szögezi le, hogy a kommunistáknak jó alkalom volt a szükségrendeletek kibocsátása, azonban

a bresti sztrájk nem egyéb, mint jel egy újabb és véresebb forradalom kezdetére.

A baloldali sajtó kormányt támadja. Leon Blum a Populaireban védelmébe veszi a kommunistákat és jogorvoslást követel számukra. A többi baloldali lap a legerősebben a bresti munkások mellé áll és követeléseket támaszt a kormánnyal szemben.

A bresti és touloni forradalmi megmozdulások híre Párisban óriási izgalmat keltett. Minthogy attól lehet tartani, hogy a forradalom hullámai átesapnak a fővárosra igen sokan pánikszerűen menekülnek Párisból.

A kommunista propaganda hatása alatt a párisi közlekedési alkalmazottak is sztrájkbaléptek és

mintegy hatezer ember szerda este elindult a belváros felé vörös zászlók alatt és az internacionálé hangjai mellett.

A rendőrök igyekeztek feltartóztatni a tömeget, de miután nem bírtak velük, katonai megerősítést kértek. Csakhamar

lovasezredek jelentek meg a helyszínen, míg a gyalogosok szuronyrohamot indítottak a tüntetők ellen, úgy, hogy a belváros forgalmát több, mint két órán át tartó véres közelharc bénította meg.

A rend csak az éjfél órákban állt helyre, amikor már százával vitték be a súlyos sebesülteket a kórházba. Itt-ott még kisebb zavargások törtek ki, amelyek egész éjjel tartottak.

A 333 nyereményes tombola 23. száma

Egy bátor hang a hitlerista rémuralom ellen

Franciaország elleni háborúra nevelik a német ifjúságot

A német munkásság azonban nem szünik meg küzdeni a horogkereszt ellen

Páris, aug. 8.

Párisban most ülésezik a nemzetközi szociológiai kongresszus, amelyen egy német, aki a nevét titokban akarja tartani, szenzációs nyilatkozatot tett. Beszédében, amelyet a német a kongresszuson tett, kijelentette, hogy a hitlerizmus a német ifjakat kizárólag Franciaország elleni háborúra ne-

veli. Biztosította azonban a német szónok a kongresszus tagjait, hogy a német munkásság tulajdonképpen mindig ellene volt a hitlerizmusnak és nem szünik meg ellene küzdeni. Ez annál is szebb és hősiesebb, mivel, aki fel meri emelni szavát a hitlerista rémuralom ellen, az életét teszi kockára.

Súlyos repülőbaleset Bucurestiben

Kigyulladt a levegőben és lezuhant egy repülőgép: pilótája haldoklik

Bucuresti, augusztus 8.

Ma délelőtt újabb repülőszerencsétlenség történt a banessai repülőtéren. Vasile Dobreanu repülőhadnagy gépének benzintartálya gyakorlatozás közben eddig még ki nem derített okból kigyulladt. A repülőgép nyomban lángba borult és égő fáklyaként zuhanni kezdett. A hadnagy nem vesztette

el lélekjelenlétét s az égő géppel siklórepüléssel próbált leszállani.

Két három méterre a földtől azonban már nem bírta a rettenetes hőséget és kiugrott. A bátor fiatal tiszt olyan szerencsétlenül esett, hogy koponya alapi törést szenvedett. Életben maradásához nincs remény. Gépe, mely Potez típusu volt, porráégett.

Meztelenre vetkőzött nő egy satu-marei szálloda előtt

Satumare, augusztus 8.

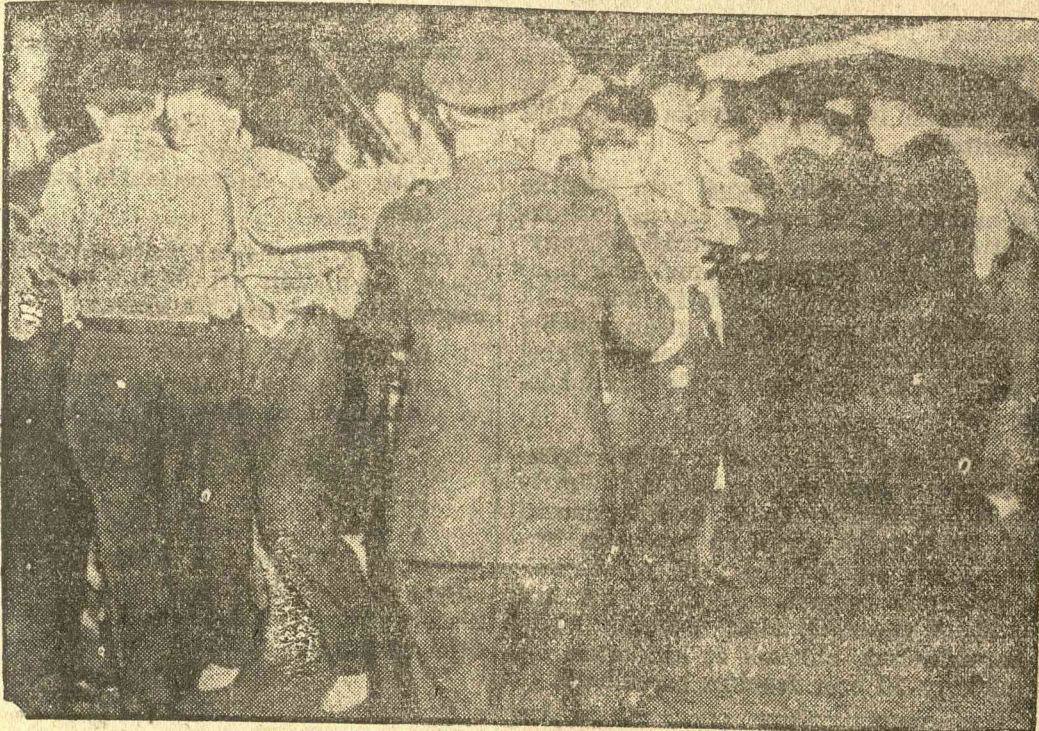
Ma délelőtt hatalmas feltűnést keltett a Római kert Royal szálló előtti sarkánál egy idősebb asszony, aki anyaszült meztelenre vetkőzve sétált fel s alá, miközben hangosan énekelt. Az állomási rendőrség leigazoltatta a nőt, akiről kiderült, hogy öriült.

A szerencsétlen asszonyt ismét felöltztették, majd elő akarták állítani a rendőrségre, hogy itt intézkedjenek további sorsa felől. Az előállítás nem ment simán.

Az öriült asszony ellenkezett és minden áron magával akart cipelni egy halom ócs-

ka, hihetetlenül piszkos ágyneműt és rongyot, továbbá rozoga széket és egy asztalt, amelyek körülötte heverték a földön. — A rendőrök ekkor szekeret kerítettek és mindenestől felrakták a szerencsétlent s úgy szállították be a rendőrség épületébe.

Az asszony iratait is magánál szorongatta és így megálapították a rendőrségen, hogy özv. Kovács M. halynénak hívják, 41 éves és a Strabunilor utcán lakott. Hirtelen támadt öriütségi rohamában lakásáról kiköltözött a Római kertbe és itt rendezte meg a jelenetet, amellyel felhívta magára a hatóságok figyelmét.

Kommunista tüntetés a „Bremen” német gőzös ellen

A Newyork kikötőjében veszteglő „Bremen” német gőzös ellen tüntettek az amerikai kommunisták és letépték a horogkeresztes lobogót.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 sze vényt összegyűjt, az résztvehet a 333 nyeresé-
ményes tombolán

1935 július 19, aug. 20

Csendélet Kínában

Tokió, aug. 8.

Tokióban nagy felháborodást keltett az a hír, hogy negy kínai banditából álló rabló banda Luan Chov vidékén megtámadott egy kínai rendőrtisztet és két japán csendőrt, akiket felkoncoltak. A hír annál nagyobb izgalmat keltett, mert a politikai gyilkosság azon a tartományt katonai az kiürítették. A japán kormány tiltakozó jegyzéket küldött a kínai kormányhoz.

— Ismeri Ön a Togal-t? A Togal-tal letták azonnal ható szer rheumánál, köszvényénél, s ülőidegszábanál (is), valamint ideg és fejfájásnál. El szer rendkívül szerencsés összetételénél fogva és azon kitűnő eredmények alapján, melyet a Togal-al kiváló orvosok, számos klinika és kórház közel husz év leforgása alatt elérték, általános elismerésre talált. A Togal a beteg anyagokat természetes uton távolítja el a testből és nagy mértékben bakteriumölő hatása is. Minden gyógyszerárban kapható.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti: 13.05 Gramofon 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Marcu zenekar. 19.15 Marcu zenekar. 20.20 Bachauslemezek. 21.15 Hegedű és klarinét számok. 22.05 Rádiózenekar. 23.25 Rádió zenekar.

Budapest: 7.45 Torna, utána hanglemezek. 11. Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás jelentés. 13.05 Hanglemezek. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás és vízállás jelentés. 14.30 Magyar szalonötös. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak árfolyamhírek. 17.10 Diákfelőla. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Schweng Lóránd előadása. 18.30 Bertha István szalonzenekara. 19.30 Sportkézmények. 19.45 Muskásfelőla. 20.15 Horváth Gyula és cigányzenekara. 21.15 Illyés Gyula és Fenyő László verseiből olvasnak fel. 21.45 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23 Hírek, időjárásjelentés. 23.30 Ember Nándor zongorázik. 24 Nemes Lajos olasznyelvű előadása. 24.15 Erőss István jazz zenekara. 1.05 Hírek.

SZOMBAT:

Bucuresti: 13.05 Gramofon 13.55 Gramofon. 18. Katonazene. 19.15 Katonazene. 20 Orgona hangverseny a brasovi fekete templomból. 21.15 Jazz. 23.25 Jazz.

Budapest: 7.45 Torna, utána hanglemezek. 11. Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás és vízállás jelentés. 14.30 Dr Hirlingné Hajnal Lola és Hollay Béla énekel. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Sárkány Sándor előadása. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18. Molnár Ákos korrajza. 18.35 Hanglemezek. 19. Dózsa István előadása. 20. A Diákolimpiász uszóversenyének közvetítése a Császárfürdőből. — 20.30 Az Operaház tagjaiból alakult Zenekar. 21.10 A Vig özvegy című operett közvetítése. 22.10 Hírek, löverseny eredmények. 23.30 Időjárásjelentés. 24.15 Lakatos Flóris és cigányzenekara. 1.05 Hírek.

2. oldal.

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 augusztus 10.

Országos szenzációkat ígér Tony Iliescu, a szenátus alelnöke

**Calatorescu rendőrkezesztor szabadlárak helye-
lyezés iránti kérését elutasították**

**5000 vagon búzát és 3000 vagon
árpát szállít Románia Angliának**

Bucureti, augusztus 8.

Tony Iliescu a szenátus alelnöke, mint megírtuk, levelet intézett Pop Valér igazságügyminiszterhez. Tony Iliescu erről a levélről azt a nyilatkozatot adta, hogy szenzációs leleplezéseket tartalmaz a liberális párt nagy emebereiről. Az igazságügyminiszterium most a Tempónak hivatalos nyilatkozatot adott, amelyben Pop Valér kijelenti, hogy Tony Iliescu tényleg küldött neki levelet, de ebben semmiféle olyan leleplezés nincs, amely a nyomozást és a vizsgálatot új irányba terelné, vagy pedig egyes liberális vezérek ellen vádat tartalmaznának.

Pop Valér kijelentette hivatalos nyilatkozatában, hogy semmiképpen nem akarja meggátolni az igazságszolgáltatás menetét az ügyben. Aki hibás, az bünhődjék.

Ugyanakkor Tony Iliescu a Credinta hasábjain nyilatkozik és kijelenti, hogy olyan nevéket írhat le, akik benne voltak a deviza csalásban, hogy az országban szenzációt kelthetne. Egyben csodálkozik azon, hogy nem tartóztatták le azt a Manolescu nevű főtisztviselőt, aki Manolescu Strunga volt kereskedelmi miniszter fiának adta a magát.

A vizsgálóbíró tegnap foglalkozott Calatorescu v. rendőrkezesztor védőjének, Costacescunak a kérésével, aki arra kérte a vizsgálóbíró, hogy mivel Calatorescu ügyében a vizsgálat be van fejezve és szökésétől nem lehet tartani, kaució ellenében bocsássa szabadon a volt rendőrkezesztort. A vizsgálóbíró visszautasította a szabadlábra helyezési kérelmet.

Marinescu volt bucarestii rendőrprefektus több ízben intézett kérést a miniszteriumhoz, hogy vezessenek be vizsgálatot az ügyébe. A miniszterium most azt a választ adta, hogy amíg Marinescu ellen hírlapi kampány folyik, addig semmiféle vizsgálatnak nincs helye.

A lapok arról értesülnek, hogy Tatarescu miniszterelnök egészségügyi miniszternek Maximot, a Viitorul főszerkesztőjét fogja kinevezni. Maxim egyébként az előbbi liberális kormányban egészségügyi alminiszter volt.

Röviden már megírtuk, hogy Londonban aláírták a román angol fizetési egyezményt, amely a hátralékok rendezésére vonatkozik.

Ezenkívül a két kormány megbízottai megállapodtak abban, hogy Románia szeptember 15-ig 5000 vagon búzát és 3000 vagon árpát exportál Angliába.

A román delegáció az egyezmény aláírásával egyidejűleg az elmaradt két első részlet fejében 100 ezer font sterlinget bocsátott az angliai hitelezők rendelkezésére.

Leon alminiszter már el is hagyta Londont, ahonnan Berlinbe utazott, hogy a német kormánnyal megkezdje a román-német kereskedelmi egyezmény módosítására vonatkozó tárgyalásokat. A Lupta azt hiszi, hogy Leonnak Berlinben sokkal nehezebb dolga lesz, mint Londonban volt, tekintve, hogy Schacht becsületbeli kérdésnek s féligmeddig személyi ügyének tekintti a jelenleg érvényben levő egyezség hiánytalan alkalmazását.

Hivatalos helyen a kivételes intézkedést arra magyarázzák, hogy a kormány a csütörtöki államtanácson újabb húsz szakszervezetet szándékszik életbeléptetni.

Ezek az intézkedések legnagyobb részben a munkanélküliség letörésére irányulnak. A kormány nagyszabású közmunkákat vélt tervbe, amelyeknél azonban kizárólag csak francia munkások nyerhetnek elhelyezkedést.

Tüzriadalom a „Hamlet” aradi szabadtéri előadásán

**A város polgármestere vette észre a tüzet
és vette elejét a nagyobb veszedelemnek**

Arad, augusztus 8.

A katolikus gimnázium udvarán kedden este szabadtéri előadáson mintegy kétezer főnyi közönség előtt mutatták be Shakespeare „Hamlet” című tragédiáját. Az előadás a legsmábban szép siker mellett folyt le egészen az utolsó felvonásig, amikor is Ofélia nagy jeleneténél könnyen komolyabbá válható baleset történt. A szabadtéri színpad egyik oszlopára függesztett fáklya ugyanis félrebillent és felgyújtotta az osz-

lopsort díszítő virákfűzést. A láng hamar elharapózott, a közönség azonban nem vette észre, feszülten figyelt a darabra. Legtöbben csak akkor vették észre a tüzet, amikor az első sorból egy ur felugrott a színpadra, a fáklyát eltávolította s a lángokat elfojtotta. A tüzoltókat megelőző ur: Ursu János Arad város polgármestere volt, aki nagy lelkijelenléttel vette elejét a pániknak s hátrított ol egy komolyabb tüzveszedelmet.

Kovakő-, szacharin- és selyem- csempészbándát lepleztek le Brasovban

Brasov, augusztus 8.

A brasovi rendőrség nagyszabású csempészt leplezett le, amelynek szenzációs következményei lettek, mert kiderült, hogy a város legismertebb kereskedői vannak bekeverve a csempészésbe.

Néhány héttel ezelőtt a rendőrségnek tudomására jutott, hogy a városban szacharin, kovakő és selyem csempészással foglalkoznak imert személyiségek. A rendőrség azonban meg akarta tudni, hogy kik a csempészek. Ezért detektíveket állítottak fel és tegnap este sikerült is elcsipni a csempészeket Jager Tauv és Ira Geró kereskedők személyében, akik a Maramures megyei Bocicoul Mare községből valók és onnan bonyolították le a csempészéseket.

Amikor a csempészeket megmotozták, az egyiknél 900 darab kovakövet találtak,

míg a másiknál 92 gram szacharint. Volt még egy harmadik csempész is, akinek a lakásán, mintán az megneszelte a dolgot és elszökött, házkutatást tartottak, ahol elrejtve nem kevesebb, mint 4600 kovakövet találtak.

A csempészek bevallották, hogy Nager Adolf kereskedőnek 1200 kovakövet, Davidovics Károly kereskedőnek 1300-at, Koványi Bélának 3000 darab kovakövet adtak el.

Megállapítást nyert, hogy a brasovi csempészek közvetlenül egy bucarestii csempészeti központtól kapták az utasításokat, míg az árukat egy Itig Veig nevű bocicoulmarei korecsmárost szállította. A rendőrség valamennyi bűnrészt letartóztatta. Ebben az ügyben azonban még szenzációs letartóztatások várhatók.

Norvég selyemcsempészek a constantai kikötőben

Constanta, augusztus 8.

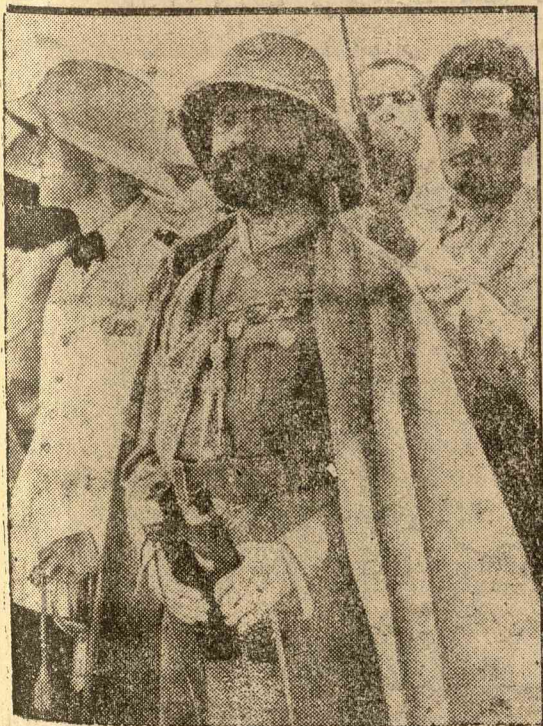
Tegnap éjjel a constantai kikötő előtt álló rendőrnek feltűnt, hogy a kikötő területéről két férfi lépett ki, akik súlyos csomagokat cipeltek a hátukon. A rendőr azt gondolva, hogy tolvajokkal van dolga, megállította a két egyént és megnézte, mit visznek. Nagy volt a meglepetése, amikor látta, hogy mind a két csomagban értékes

selyemruha anyagok vannak. A rendőr kötelességéhez híven előállította a két idegent, akikről kiderült, hogy a Startsten norvég hajó két matróza, akik selymet akartak csempészni a városba. Mind a két norvégot letartóztatták. A vizsgálat megindult.

3. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 augusztus 10

Haile Selassie négus

Labornagyi egyenruhában messzelátón fegyverrel csapatai gyakorlatozását. Mögötte áll a napernyő hordozó.

BÜNÖS VAGYON

— Detektivregény —

6

— Sajnálunk, ha el kellene veszünk a támogatását. De a munkát folytatjuk, még ha egyedül kell is végeznem. Nem mondtam, hogy semmi eredményt nem értünk el, csak azt, hogy még nem értük el a célunkat. Mit várt attól a száz-ezer dollártól. Bizottságunk célja, hogy elpusztítsuk azt a gonosz hatalmat, mely kormányozza és tönkreteszi városunkat. Jim Mann akarjuk börtönbe juttatni! — Olyan ember ellen harcolunk, akinek a jövedelme egymillió dollár havonta.

— Honnan szerzi? — érdeklődött Gray.

Beekman a jegyzeteibe pillantott.

— Először is negyven előkelő kártya-klubja van a város legforgalmasabb pontjain. Itt van valamennyinek a címe. Aztán százszámra vannak kisebb kártyaharangjai, bookmaker- és mindenféle egyéb fogadó-irodája pedig több ezer van szerte az országban. Két garasba nem fogadtak ebben a városban, hogy tétjének egy része meg ne találja az utat Jim Mann feneketlen zsebébe.

— De ha megvannak a címek, miért nem adja át egyszerűen a rendőrségnek?

Beekman kifejező mozdulattal tárt szét a karját.

— Azt akarja ezzel jelezni, hogy a rendőrség Mann zsoldjában áll? — firtatta tovább Gray.

— Ezt a vádat nem merem emelni, mert magam se tudom, hogy áll a dolog. Ha a címeket átadnám a rendőrségnek, az megtenné kötelességét, végigrazzálná a helyeket. De mi lenne az eredmény? Másnapra mind a negyven klub más helyen nyitna meg. Minden korcsmának vannak emeleti szobái, melyeket boldogan adnak ki kártyacluboknak, mert növeli az üzleti forgalmat. Nem nehéz új helyiséget találni. És minden pincér, minden mizer Jim Mann ügynöke, mind készséggel megadja az új címet a vendégnek.

— Ha razziát tartanak, nem lehet Mannon is rajtaütni?

— Nem. Egyik vállalkozás sem az övé. És egyetlen dollárt sem fektetett be-léjük. Ennél több esze van. Egyszerűen csak elszedi a haszon ötven százalékát.

— De milyen címen?

— Azon a címen, hogy megvédi őket.

— Akkor mégis az ő zsoldjában van a rendőrség!

— Ezt nem lehet állítani. A szót inkább abban az értelemben használtam, a hogy a gangszterek szokták. Próbálok csak valaki kártyabarlangot nyitni Mann háta mögött. Mit gondolnak, mi a titka annak a tucat felderítetlen gyilkosságnak, a mi tavaly történt?

— Ugy tudom, hogy az ilyesmi megszűnt — szólt közbe Snowden. — Az utolsó három hónapban egyetlen pinkabérlet sem ölték meg.

— És ugyan miért nem? — kérdezte Beekman. — Mert Mann már minden üzmet a kezében tart. Kiverte minden ellenfelét. Az ország összes kártyabarlangjai az ő szervezetéhez tartoznak. Ezen keresztül uralkodik a kicsinyben üzőt szesz-kimérésen is és az Isten tudja csak, hány egyéb szennyes üzletágon még. Koronázatlan királya az alvilágnak!

(Folyt. köv.)

Kijelölték a németek elleni válogatott keretet

Bucuresti, aug. 8.

A futballszövetség válogató bizottsága tegnap esti ülésén a következő válogatott keretet jelölte ki a Németország és Svédország elleni mérkőzésekre.

Kapusok: David, Konrad, Sepi.

Hátvédek: Sfera, Albu, Chiroiu.

Fedezetek: Vintilla, Kotormány, Ju-

hász, Eisenbeisser, Deheleanu, Munteanu, Cuedan.

Csatárok: Bindea, Georgescu, Sepi, Barátky, Niculescu, Bodola, P. Valcov, Schwartz, Dobay, Gruin.

A válogató bizottság megállapította, hogy a keretből tizennégy játékos utazik el a tujára.

Óriási érdeklődés előzi meg a petrosanii Jiul-Amefa (Amte) mérkőzést

Petrosani, augusztus 8

A Nemzeti Bajnokság A. csoport utolsó helyezettje, az AMEFA (AMTE) és a „minősítők” győztese, a Jiul vasárnap csap össze másodszor. Két héttel ezelőtt — mint ismeretes, Aradon a munkáscsapat 2:0-ra győzött. A Jiul nem látja kilátástalannak a

helyzetet és reméli, hogy otthonában nemcsak behozza ezen előnyt, de a végső győzelmet is megszerzi. 10 ezer nézőre számít és a nagy érdeklődésre való tekintettel a karhatalmat is megerősítik a városban s a pályát is katonai kordonnal veszik körül a rend biztosítása érdekében.

Az országos uszóversenyek részletes programja

Bucuresti, aug. 8.

Az uszósövetség intéző bizottsági ülésén úgy döntött, hogy a Targu Muresre ki-tűzött országos bajnoki uszóversenyeket Bucurestiben rendezi meg, az Elforie uszoda-ban, augusztus 25 és 26-ik napjain a kö-vetkező programmal és feltételekkel:

A bajnoki versenyeken a szövetség költségén csak a kerületi bajnokságok győztesei vehetnek részt, akik az előírt standar-dokat elérték. Nevezések legkésőbb augusztus 20-ig az uszósövetség címére (Federa-tie Romane de Natatie Bucuresti, Str. Bise-rica Enei 10.) küldendő. A verseny pro-gramja a következő:

Augusztus 25 (vasárnap):

Délután 9 órakor: 50 méteres férfi gyorsuszás, 200 méteres női melluszás, 400 méteres gyorsuszás, 100 méteres női hátuszás, 100 méteres férfi hátuszás, 4x200 méteres staféta.

Délután 6 órakor: 100 méteres melluszás 100 méteres női gyorsuszás, 800 mé-

teres uszás, 3x100 méteres női vegyes staféta, 4x100 méteres gyorsstaféta.

Augusztus 26 (hétfő):

Délután 9 órakor: 200 méteres gyorsuszás, 400 méteres női uszás, 200 méteres férfi melluszás, 100 méteres női melluszás, 1500 méteres uszás, 200 méteres női hátuszás.

Délután 7 órakor: 100 méteres gyorsuszás, 50 méteres női gyorsuszás, 3x100 mé-teres vegyes staféta, 4x50 méteres női gyorsstaféta, 100 méteres ifjúsági gyorsuszás a TCR kupájáért. Müugrás.

A Salardi Vulturul vasárnap fogadta a marghitai Victoriát. A mindvégig érdeke-sztító nivós mecs Salard javára 7:0 (2:0) eredménnyel zárult. Pártatlan bíraskodásért Bartos Dezső úgy a közönség, mint a játékosok részéről osztatlan elismerésben részesült.

A legutóbbi japáni földrengés

Shiznoka japáni tartományban a napokban földrengés volt, amely 75 házat döntött romba és másik 390-et megrongált. A földrengésnek halottja és 350 sebeültje van.

Kik nyertek a tombolán?

Az ötödik 50 nyeremény

Tegnap az ötödik nyereménysorozat került eldöntésre. Ismét 50 olvasónkat ért a szerencse. Az új nyerőszámok a következők:

Férfi ruha: 6090, 3716.
Női nyári ruha: 6472, 1323.
10 méter vászon 3563
Férfi nyári cipő: 761, 336, 833, 2377.
Női nyári cipő: 4218, 4731, 4225.
Pulover: 1950, 2849, 1022, 3926, 6309.
2 pár női harisnya: 6062, 2374, 3490,
101.
2 pár zokni: 1422, 102, 1176.
Külni puder: 752, 6022, 3298.
Cigaretta tárca: 1998, 4753, 421, 6081,
5745.
Nyakkendő: 1049, 686, 5790.
Virágváza: 942, 3483, 4210.
Levélpapír: 6381.

Regénysorozat: 5885.
5 kg. liszt: 6150, 2709.
2 kg. cukor: 4904, 4341, 6431.
100 névjegy: 2895, 1117.
6 fénykép: 2142, 1615, 831.

A nyeremények átvehetők a kiadó hivatalban.

Izom- és idegfájdalmak, főfájás

esetén és hűléses megbetegedéseknél fényesen bevált a Togal-tabletta. A Togal helyreállítja egészségét. Teljesen ártalmatlan! Minden gyógyszer-tárban és drogériában. Lei 52.— és Lei 130.—. Svájci készítmény!

Nagysikerű tenniszverseny Sibiuban

Sibiú, augusztus 8.

A HTV országos tenniszversenye nagy siker mellett zajlott le. A versenyen az ország legjobb versenyzői indultak (Bucun-

Részletes eredmények a következők:

Férfi egyes: 1. Botez (TCR), 2. Wartenberg (T), 3. Poulieff (TCR) és Gábor (U) Wartenberg Poulieffet győzte le, aki előzőleg Pusztayt verte.

Férfi páros: 1. Wartenberg—Pusztay (TC) 2. Gitta (Gloria) — Benedek (Btv), 3. Botez — San Galli (TCR) és Poulieff — Popana (TCR).

Női egyes: 1. Ziszovits Lenke (Cao Nac) 2. Barabássy (TC) 3. Rakota (TCR) és Depaulschek (HTV).

Vegyespáros: 1. Barabássy — Pusztay (TC) 2. P. Ziszovits—Gitta (Cao Gloria) 3. Racota — Poulieff (TCR).

Hatszáz ezer katonát indít harcba Abesszinia Olaszország ellen

Augusztus 16-án ül össze Párisban a háromhatalmi értekezlet

Páris, augusztus 8.

Laval francia minisztereinek tegnap tárgyalásokat folytatott az angol és olasz nagykövetekkel. A diplomaták tárgyalásának előterében az abesszin-olasz viszály ügyében összehívandó háromhatalmi értekezlet időpontjának és tárgysorozatának megállapítása áll. Az értekezlet időpontját csak akkor fogják nyilvánosságra hozni, amikor mind a három hatalom meg egyezik az időpont körül. A lapok úgy tudják, hogy a háromhatalmi konferenciát augusztus hó 16-án fogják megkezdeni Párisban.

A Havas távirati iroda addis abebai jelentés alapján statisztikai adatokat közöl az abesszin hadseregről és fegyverállományról. Eszerint Abessziniának elvben hatszáz ezer katonája van, amely közül egy negyed milliót a kormány szerel fel. A puskaállományról eltérő vélemények vannak. Egy verzió szerint az abesszin hadsereg 300 000 puskával rendelkezik, míg a másik verzió egy millió puskáról beszél. Annyi azonban bizonyos, hogy kétszáz ágyúja van és 800 golyószórója. Az abesszin repülőgépek száma nyolc, ezek közül kettő hasznavehetetlen. Legnehezebb a helyzet a lőporutánpótlás kérdésében, amikor legtöbb európai lőporgyár a kormányok rendeletére megszüntette áruinak szállítását Abessziniába.

Hailé Szelasszié abesszin császár interjút adott az egyik francia nagylap munkatársának.

Az abesszin császár az újságíróknak a népszövetségi felügyeletnek Abessziniára ki terjesztendő felügyeletével kapcsolatban ki jelentette, hogy abessziniának vannak tanácsadói és nem szorul rá a Népszövetség ily irányú tanácsaira. Az újságírók azon kérdésére, hogy Abesszinia hajlandó volna Olaszországnak politikai előjogok nélkül gazdasági előnyöket nyújtani, így felelt az abesszin császár:

— Abesszinia még abban az esetben sem volna hajlandó Olaszországnak politikai előjogok nélkül gazdasági előnyöket nyújtani, ha ez módjában állana, mert ez a francia állammal kötött szerződéssel teljesen ellentmondana.

Az interjú további során kijelentette az abesszin négyes, hogy nagyon szívesen látja

Időjárás

A szél gyengül. Északkeleten egy-két helyen kisebb eső. A hőmérséklet emelkedik.

országában mindazokat, akik békés szándékkal lépik át Abesszinia határait és dolgozni akarnak. Különösen a mezőgazdasági és az ipar fejlődésének elősegítőit látna szívesen az etiopiai uralkodó.

Az ország gazdasági és ipari fejlődésével kapcsolatban kijelentette az abesszin császár, hogy országa területén sokkal szívesebben látná a gépkocsi forgalomnak a kiszélesítését, mint a vasút vonalaknak a felépítését.

Laval francia minisztereinek szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta Politis görög követet, akivel a kiszivárgott hírek szerint

az olasz-abesszin viszály rendezésének az ügyét vitatták meg. Hírek szerint Politis görög követ elvben hozzájárult az ötödik döntőbírói tisztségnek az elvállalásához és a további békítő tárgyalásokat majd a két olasz és két abesszin megbízottal fogja tovább vezetni.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, ekcémák, furunkulusok eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan szabályozza a belső annyira fontos működését és a vért biztosan felfrissíti.

Ég a Lomási Erdőipar brasovi fatelepe!

Brasov, augusztus 8.

A Lomási fatelepén csütörtökre virradó éjjel borzalmas tűzvész pusztított. Valószínűleg rövidzárlat következtében kigyulladt a parketszáritó. A tűz olyan rohamosan terjedt, hogy percek alatt már a gépházban pusztított, ahol teljesen használhatatlanná tette az egész telepet mozgató és éltető dinamókat.

A telep összes munkásai, a környékbeli lakosok azonnal a tűz oltásához fogtak, azonban semmit sem sikerült megmenyíteni. Telefonon kihívták a brasovi és sighthsoarai tűzoltókat,

de mire azok kiértek, a lángok az

egész telepet eljuttották, úgy hogy oltásról szó sem lehetett.

A tűzoltók most már csak arra szorítkoztak, hogy a telephez közelfekvő házakat és farakásokat mentse meg, nehogy még nagyobb legyen a kár. Így is eddigi megállapítások szerint a 100 milliós vagyonból már 35 millió a feltétlen pusztulásnak esett áldozatul.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a brasovi Lomási telep tüze még mindig ég. A tűz terjedését ugyan megállították, de a tűz körzetében levő épületek és az anyag elpusztult.

Áldozata szemeláttára rabolta ki a lakást a betörő

Oradea, augusztus 8.

Sajátságos körülmények között elkövetett betörés ügyében tett jelentést a rendőrségen Balogh Mihály Paserilor utca 16. szám alatti munkás. Balogh jelentésében előadta, hogy éjszakánként nyitott ablakon át egy ismeretlen férfi hatolt be, aki gyufát gyújtott és nyugodtan kezdte összeszedni a kezéig érő holmikat.

Balogh felesége felébredt a zajra és segítségért akart kiáltani, de a betörő any-

mert szólni. Balogh pedig aludt tovább, mialatt

az ismeretlen ember az asszony szemeláttára mindent összeszedett a lakásban azután, mint aki jól végezte dolgát, eltávozott az ablakon át.

A rendőrség bevezette a nyomozást a kissé fantasztikusan hangzó feljelentés ügyében.

5. oldal

„ERDEI MAGYARSÁG”

1935 augusztus 10.

Új tárgyalások indultak a dunai államok közötti megegyezésre

Rómából jelentik: A "L'Intransigeant" római levelezője arról értesítette lapját, hogy a dunai államok közötti megegyezés a legkitünőbb formák között halad a megvalósulás felé. Colonna és Chambrun között beható tanácskozások folytak az olasz külügyminiszteriumban, a lap értesítése szerint Suvicu olasz külügyi államtitkár egybehívására a római osztrák és kisantant követek között értekezlet volt, amelyen szintén a dunai konföderáció megvalósításának kérdéséről tárgyaltak.

A Duna konföderációs megegyezés tervének az alapja már meg van vetve, csupán még csak a megszövegezés hiányzik meg. A dunai egyezmény alapokmánya az egymás belügyeibe való beavatkozást és az egymás elleni támadásokat zárna ki a kölcsönös tanácskozás elve alapján.

A francia lapok véleménye szerint nem valószínű, hogy a dunai államok értekezletét már a közeljövőben összehívják.

Miközben az erdőben sétált a váci püspök, egy öngyilkos szerelmespárra bukkant

Vácról jelentik: Hannauer váci püspök a nógrádverőcei erdő kies útjain sétálgatott, amidőn az út egyik hajlatánál vérző fejű, eszméletlen állapotban heverő fiatalemberre bukkant. Az esetről a főpap azonnal értesítette a közeli csendőrséget, amely első segélyben részesítette a súlyosan sebesült fiatalembert és hozzákezdett a rejtélyes ügy kivizsgálásához. A vizsgálat során attól a helytől, ahol a püspök a fiatalemberre bukkant, mintegy háromszáz méterre átlőtt fejű női holttestre akadtak.

Az alaposabb vizsgálat során azután a hatóság emberei megállapították, hogy

közös elhatárással öngyilkosságot akartak elkövetni és a fiatalembert előbb lelőtte a nőt, azután magával akart végezni. A lelőtt nő retiküljében bucsulevelet találtak, amelyből kitűnt, hogy a nő budapesti illetőségű varrónő és Krismári Ilonának hívják, a fiatalembert viszont Brád Imre budapesti péksegéddel azonos. A bucsulevelek szerint tettüknek oka a nyomor, ami miatt nem tudtak összeházasodni.

A súlyosan sebesült fiatalembert a váci kórházba szállították. Életbenmaradásához kevés a remény.

Vakmerő módon kifosztottak egy utazót

Rendkívül érdekes feljelentés ügyében vezetett be vizsgálatot az oradeai rendőrség bünyügyi osztálya. Csütörtökön délelőtt a rendőrségen a timisoarai gyapjagyár Steiner nevű igazgatója írásbeli feljelentést tett, amely szerint a gyár utazójától, Reich Adolf oradeai lakostól a satumare-

oradeai vasútvonalon ellopták 14.500 lelt tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség bevezette a vizsgálatot a feljelentés ügyében, amit az tesz kissé rejtélyessé, hogy a feljelentést nem maga a közvetlen károsult tette meg, hanem a cég nevében a vállalat igazgatója.

Feloszlatták a német acélsisakos szervezeteiket

Berlinből jelentik: A birodalmi belügyminiszter feloszlatta az acélsisakos szervezet berlini és pomerániai csoportját, vagyonaikat pedig zár alá vették. A feloszlátás hivatalos oka az, hogy az acélsisakosok fel-

vettek szervezetükbe volt szociálistákat és kommunistákat és az acélsisakos szervezetek a náci rendszer ellenségeinek egy részévé vált.

Kötelező a vízmű-óra felszerelése

A városi interimár bizottság tegnap délután ülést tartott Mosoiu Tiberiu polgármester elnöklése alatt. Az ülés napirendjén több érdekes ügy szerepelt. A vízüzem igazgatósága javaslatot terjesztett az interimár bizottság elé, a vízmérő órák kötelező felszereléséről.

A minden fórum által szabályszerűen jóváhagyott vízmérő óra szabályrendelet alapján a vízüzem igazgatósága a háztulajdonosokat kötelezni fogja, hogy a vízmérő órák számára megfelelő faliszekekre építsenek — egyelőre az üzem által megállapított első és második számú kerületben.

Az igazgatóság a lapok útján fogja felszólítani a háztulajdonosokat, hogy a vízmérő órák számára megfelelő szekekre építsenek és azokban a házakban, ahol ennek a felszólításnak nem tesznek ele-

get, a vízmű fogja a háztulajdonosok költségén a munkálatokat elvégeztetni.

A Vilamosmű igazgatója, Bazilli Mihály több fontos ügyet referált a tanácsnak. Egyben bemutatta a nagy áramfogyasztókkal kötendő szerződések tervezetét amit a tanács jóváhagyott.

A gazdasági ügyosztály főnöke jelentést tett a zöldkerti temető parcelláira meg tartott árlejtés eredményéről. — A tanács az árlejtés eredményét elfogadta és négy telek eladását jóváhagyta.

A pénzügyi osztály előterjesztette az ort. Izr. Szentegylet beadványát, amelyben azt kérte, hogy mentesítsék a városi taxa fizetés kötelezettsége alól, tekintettel arra, hogy a Szentegylet nem üzletszerűen foglalkozik temetések rendezésével, hanem a vallási rituálé előírásai alapján — altruista alapon. A pénzügyi osztály a kérés elutasítását javasolta.

Nem élvezheti a konverziót az Ipartestület

Érdekes elvi jelentőségű döntést hozott tegnap a törvényszék szüneti tanácsa. Mint ismeretes, a helyi Ipartestületben Mónus Sándor elnök és Siminescu Martin volt elnök között kitört háborúság főoka az Ipartestület kölcsönügye volt. Mónus elnök ugyanis, aki az Ipartestületi Hitelszövetkezet elnöke is volt, nem kért konverziót az Ipartestületnek a Hitelszövetkezetnél fennálló tartozására. Az Ipartestületnek azonban az Erdélyi Banknál is volt egymillió lejese adóssága, amelyre idejében beadták a konverziós kérvényt. A törvényszék azonban ezt a kérést elutasította azzal, hogy az Ipartestület közjogi személy, tehát nem esik konverzió alá. Egyben 10 ezer lei perkoltségben is elmarasztalták az Ipartestületet.

Az ítélet nagy feltűnést keltett.

— Szenzációs revü műsor a Kath. Leányegyletben. Augusztus 10-én szombat este 9 órai kezdettel egy Oradeán még nem látott szenzációs revü mutat be egy új műkedvelőgárda Nosz Andor rendezésében. Szébbnél szébb táncok, énekszámok és kitűnő kacagtató bohózatok fogják a meglátogatókat két órán keresztül szórakoztatni. Műsor után tánc reggeliz.

Mozgósínházak műsora:

Apollo Műsor

1. Pinty, Ponty és Charlie, a sivatag fia.

2. Helyet az öregnek.

— Gyoma Szilárd

TARZAN.

Omnia:

Földi paradicsom.

APRÓHIRDETÉSEK

36 éves elvált zsidónő megismerkedne házasság céljából. „Magas kékszemű” jel-igére. 3352

Férjhez adnám a keresztleányomat. Jó lelkű fiatalembereknek szól az üzenetem. Keresztleányom kistermetű, csinos és helyes, ügyes, feketeszemű, barna, hosszúhajú, házias teremtés. Finoman főz. Butort, szép kelengyét kap. Nem szeretném azonban, ha hozományvadászok írnának. Jelige: „Kereszt szülő”. 3349

Grafológusnő bármilyen balaiban segíteni tud. Taxa 20 lej. Oradea, Str. Moldova 58-a. 3117

Utcai szoba konyha kamra aug. 15-re adó. Str. Scoalei 20. 3325

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cim a kiadó hivatalban.

Kiadó a Bazár épületben 2 szobás lakás konyhával is. Cim a házmesternél. 3350

Bejáró szakácsnőt keresek. Delacher, B-dul Reg. Ferdinand 38. sz. 3353

Kocsikasznikat és vasalást felelősség mellett készít Tarsonyi István Saceni. 3337

Ujságarusításra járulok és munkanaplókat felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban. Piata Viteazul Mihai 4. szám.

Mindenes főzőnőt azonnal felvesz. Fändrich, Alea Romei 2.

Kifutó fiu felvétetik azonnalra. Strada Vlahuta 28. 3354

Házhely gazdasági célokra vagy kisebb üzem részére alkalmas olcsón eladó. Aradi ut 12. 3344

Mechanikai üzemben használt gépeket, gyalupadot, furógépet, stb. megvételre keresünk. Casa Grafika Cluj. Str. Memorandului 8. 3357

Kerékpárt, jó állapotban megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3353

Cluj-oradeai vonalon vonatban felejtett szürke precekt felöltő becsületes megtalálóját felkérem, megfelelő jutalom ellenében adja le Oradea, Str. Pasteur 41-b. alá, Berkéhez. 3348

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA